

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 9. Sierpnia 1814.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — N. Pan raczył rozkazać, aby Urzędnikom Sandeckiego bankalnego Inspektoratu za ofiarowaną na wsparcie kilku niezdatnych do dalszej służby Officerów kwotę 252 ZR. 30 Kr., tudzież Ewangielickiej Gminie Lwowskiéj za złożoną w tymże samym celu kwotę 75 ZR. 20 Kr., oświadczyć najwyższe ukontentowanie J. C. K. Apostołskiéj Mości.

Według spisu ofiar, który C. K. Rząd królów Galicyjski ogłosił rozkazał, złożyli mieszczanie miasta Bielska dla tamtejszego szpitalu wojskowego 122 ZR., z których sprawiono dla chorych żołnierzy 20 koszul, 20 gacek, 6 szlafroków, 10 par pantofli, a oprócz tego 17 1/2 kwarty wina Węgierskiego dla nich kupiono.

Kupiec Biański, Bogumił Benianim Seliger, dał dla szpitalow wojskowych 6 prześcieradeł; — Cechy Gródeckie dały 30 Wied. łokci płótna i 14 ZR. 28 Kr. w gotowiznie; — Gmina Kurczowicka dała 4 ZR.; — jeden Urzędnik publiczny, nie chcący być wymieszonym, ofiarował za miesiąc Czerwiec 17 ZR. na wsparcie żon i dzieci tych Officerów i żołnierzy, którzy się w boju popisali; — różni mieszkańcy Cyrkułu Brzeżańskiego złożyli 58 funt. i 18 łót. szarpil.

Z Wiednia d. 31. Lipca. — N. Cesarz Król przyjechał dnia wczorajszego do dworskiego zamku, i dał o godz. 10tej zrana w tajnicy Izbie radney uroczystą audyencyę Deputacyi Illiryjskiej, tudzież Deputacyom przybyłym z Departamentów leżących między rzekami Insonzo, Mincio i Pa-

N. Pan raczył tym Członkom Szlachty

Czeskiej, którzy w czasie ostatniej wojny tworzyli osobną gwardyę i otaczali Osobę J. C. K. Mości przez cały ciąg wyprawy wojennej, dać publiczną oznakę najwyższego ukontentowania swojego, ozdobiwszy ich na pamiątkę czynionych usług osobnym Krzyżem, którego nikt inny nosić nie będzie; ten całkiem emalljiowany złoty Krzyż, wyobraża wtarczach na przodowéj stronie białego Lwa Czeskiego, a na tylnéj stronie ma napis następujący: *Nobilibus Bohemis bello Gallico jūdis corporis custodibus, Franciscus Augustus MDCCCXIV*. Wstażka, na której się ten Krzyż nosi, ma trzy równe prążki, z których średnia jest czerwona, dwie zaś inne są białe.

C. K. Kapitan Hrabia Karaczay, który tu przyjechał dnia 30. Lipca z Aix (w Sa haudy), przywiózł J. C. K. Mości najpożądane wiadomości o zdrowiu N. Cesarzowej Maryi Ludwiki, Córki Jego. — N. Cesarzowa używa w tamtejszych ciepłych kąpielach w ten sposób, iż wodą mineralną chore ięty członki zlewaia; oprócz tego piie ona ieszczé tę wodę, która ięty dobrze skutkuje. Przybyły tamże z Paryża Lekarz Baron Córvisart, ordynuje te kąpiele. Pozwabne okolice nadarzaia N. Monarchini wiele miejsc do spaceru, a lud zachowuje się bardzo skromnie i szanuje *incognito* Cesarzowej. Kilkaście znako mitych osób przyjechało także z Francyi i Włoch do Aix dla brania kąpeli; N. Cesarzowa nie widzi się jednakże z nikim, aby zupełnie zdrowie swoje pielęgnować mogła; powróci ona w środku miesiąca Września przez Bern i Konstancyę do Wiednia.

Dnia 7. Lipca nastąpiło w mieyskiéj Kancelaryi Bregienckiéj uroczyste oddanie Kraiu Vorarlbergskiego N. Domowi

Austryackiemu. Królewsko-Bawarski oddający Kommissarz Strichaner miał przemowę, w której uwołnił mieszkańców od złożonej koronie Bawarskiej przysięgi. Ces. Austr. Kommissarz nadworny i tymczasowy Rządca kraju Roschmann, miał (w czasie zakładania orłów Austryackich na Arlbergu i Bodensee) stosowną mowę, w której zalecał mieszkańcom Vorarlbergu, aby i nadal poczytywali za braci swoich Bawarczyków, którzy tyle krwi za sprawę powszechną przelali. Potem był obiad u tegoż uadwornego Kommissarza, wczasie którego spełniano wesole toasty za zdrowie N. Cesarza Austryackiego i N. Króla Bawarskiego, tudzież na szczęśliwy związek obu tych Monarchów. Oświecenie miasta i otaczających go gór, które się w zwierciadle jeziora Boden podwajało, zakończyło urostość dnia tego, która się wreszcie zachowanym porządkiem zalecała.

Feldmarszałek Hrabia Bellegarde wydał d. 20. Czerwca w główny kwatérze swojej Medyolanie rozkaz dzienny, w skutku którego C. K. wojsko, stojące w dotychczasnych Illiryskich Prowincjach, w Tyrolu, w dawniejszych krajach Weneckich i w Lombardy i Austryackiej, pobierać będzie taki sam żołd, iaki bierze reszta wojska w C. K. Monarchii; żołd ten będzie mu iednakże wypłacany w monecie brzęczącej. Wreszcie poczyniono takie urządzenia względem żywienia żołnierzy, aby ci od 1. Lipca r. b. nie stawali się już więcey z tego powodu ciężarem Kraiowi.

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytania.

Dnia 7. Lipca obchodzono w Londynie i w całej Anglii dziękczynną uroczystość z powodu zawartego pokoju. Tego dnia pojechał Xiążę Rejent o godz. 11tej w południe w wielkiej paradzie z Carltonhouse do Kościoła katedralnego S. Pawła; 21 wystrzałow z dział zwiastowało wystąpienie orszaku. Członkowie Parlamentu, Królewscy Sekretarze Stanu, zagraniczni Ambassadorowie i Posłowie poprzedzali w pojazdach swoich karetę, w której siedział Xiążę Rejent. Na czele i końcu orszaku szła gwardya Królewska, a liczne oddziały jazdy stały po ulicach. Xiążę Rejent miał na sobie suknię obrzędową

wielkiej zwykły przychodzić na posiedzenia Parlamentu; dla szczególniejszego zaszczytu i z powszechną radością Ludu, siedział z Xiążciem Rejentem z pnieździe uwieńczony zwycięstwem Xiążę Wellington; był on ubrany w mundur Marszałka polnego i miał na sobie wszystkie ordery, oraz płaszcz Xiążęcy.

Gazeta dworska Londyńska pod d. 12. Lipca donosi, że Xiążę Następca Oranii wyniesiony jest na stopień Angielskiego Jen. Porucznika, a Gazety Angielskie przodają do tego, iż na nowo rozpoczęły się układy względem zaślubienia z nim Xiężniczki Wallii.

Hrabia de la Chatre, bawiący się już długi czas w Londynie w charakterze Ministra Ludwika XVIII., został teraz Ambassadorem Francuzkim przy Dworze W. Brytanii, a Lord Castlereagh przedstawił go Xiążciu Rejentowi na prywatnej audyencji d. 8. Lipca.

Na posiedzeniu Izby Wyższej, odprawioném d. 11. Lipca, czynił Lord Holland zapytania względem Kongressu pokoju, mającego się rozpocząć w Wiedniu, i chciał wiedzieć, czyli wszystkie Mocarstwa mają prawo wysyłania Pełnomocników na Kongres, i czyli na nim będą mieć Pełnomocników swoich wszystkie te Kraie, które w roku 1808mym w samy rzezy, lub też z imienia tylko niepodległemi były? Jeżeliby to nie nastąpiło, tedy nie możnaby względem Kraiów, nie mających reprezentacyi, niczego postanowić, bez potwierdzenia zasad systemu podziału, przeciwko któremu Anglija pierwsiastkowo prowadziła wojnę.

Lord Liverpool odpowiedział, że nie można tego po nim ani wymagać, ani spodziewać się, aby oznaczył tok i kształt mającego się rozpocząć Kongressu. Sądził on, że artykuł traktatu pokoju, tyczący się Kongressu, może się ściagać tylko do tych niepodległych Mocarstw, które z iednej lub z drugiej strony do wojny należały. — Na tem skończyła dyskusya.

W Niższej Izbie sprzeczano się bardzo tegoż dnia o summy, których na utrzymanie wojska żądano. Uznano je za wielkie, za przyzwoite stopię wojenny, i żądano zmniejszenia onychże: „W tej chwili (rzekł P. Freemantle) w której Anglija takie ma trwałe pokoju widoki, iakich jeszcze nigdy nie miała, można bezpiecznie przystąpić w stanie wojskowym do ograniczeń i przywieść je do skutku.“

Tępoż samego zdania był także i Kapitan Bennet, który przydał do tego, że wydatek na utrzymanie tyle woyska w Sycylii jest zbyt dużym; oprócz tego ganił surowo i gorzko postępowanie z tym Kraiem.

Wcale inaczej mówiono ze strony ministeryjalney. Lord Castlereagh powiedział, iż chociaż zawarty pokój tak jest chwalebny, i chociaż na długiej trwałości onegoż polegać można, przecież nie należy ztąd wnosić tego, aby wszelka siła woyskowa miała teraz już bydź zbytbyteczną. Byłoby to bardzo przesadne wyobrażenie o pokoiu, gdyby sądzono, że Europa natychmiast do stanu zupełney spokoyności powroci. Oprócz tego są interesy Sycylii tak zawikłane i tak właściwie wyciągać z niej woyska.

Z tych powodów przyjęto nakoniec wszystkie projekta Ministra wojennego.

Dnia 15. Lipca przyniesiono do obu Izb Parlamentu następujące poselstwo Xięcia Rejenta:

„Zastanowiwszy się Jego Królewicwska Mość Xiążę Rejent nad wiadomościami odebranymi o wielkiej nędzy, na którą mieszkańcy pewney części Niemiec, co do osób swoich i własności, w skutku działań wojennych, i ludzkiej wyuzdanych i okrutnych spustoszeń, zdziałanych przez woyska pod ostatnim Władcą Kraoicy, wystawieni byli; zaleca Izbie Niższej, aby oprócz dobrowolnych składek ze strony Poddanych J. K. Mości, zezwoliła na takie dalsze wsparcie, iakie w tak ważney okoliczności za potrzebne uznanem będzie.“

Poselstwo to odesłano do Wydziału. Po przeczytaniu tego Poselstwa w Izbie Wyższej wniósł Lord Liverpool, aby Izba na żądane wsparcie zezwoliła. „Wiadomo, rzekł, iż w Anglii otworzono dobrowolne składki na wsparcie podupadłych Niemców. Spodziewano się zrazu, iż zebrana summa dostarczającą będzie do użyczenia takiego wsparcia, że nie potrzeba będzie względem tego udać się do Parlamentu. Na wielki zaszczyt Anglii ogół dobrowolnych składek wynosi 100,000 funt. szterlingów (4 miliony Z. P.); teiż rozdano; ale nie są dostateczne dla osiągnięcia u-
pragnionego celu. W 63 wsiach na około Lipska całkiem zniszczono majątności za 500,000 funt. szt. Summa, na którą Parlament ma zezwolić, wynosi 100,000 funt. szt. Stały ląd, a naybardziej część Niemiec, przez 20 lat cierpiał. Angliia uczuła także ucisk wojny; lecz dla położenia naszego mieliśmy

szczególniejsze korzyści, z których ta jest naywiększa, iż W. Brytania nie była teatrem wojny. Summa, o którą tu idzie, nie jest zaiste dostateczna dla sprawienia zupełney ulgi. Lecz gdy nie możemy czynić wszystkiego, czego zyczymy, okażmy przynajmniej chęć czynienia co możemy.“

Lord Holland: „Nieprzyjemną zaiste jest rzeczą sprzeciwić się wspaniałomyślności szlachetnego Lorda; lecz obowiązek mi nakazuje oświadczyć się przedciwko takiemu marnowaniu publicznych pieniędzy. Nie-szczęście, którego doznały niektóre okolice Niemiec, nie może bydź nagrodzone pieniądźmi. Bez sprawienia wiele dobrego, sami na siebie przez to większy ciężar wkładamy. Ileż to mamy ubogich i nieszczęśliwych w saméj Anglii? Cóżby wyniknęło, gdyby wszystkie okolice, które przez wojnę ucierpiał, udały się po wsparcie do worka Narodu Angielskiego? Ubolewam serdecznie nad losem podupadłych w Niemczech, ale nie zdaie mi się rzeczą przyzwoitą, iż bez ceremonii udaia się po pieniądze do Parlamentu Angielskiego.“

Lord Lauderdale: „Zapewne należałoby naprzód pomyśleć o własnych mieszkańcach. Alpoż lud Angielski ma iską ulgę w podatkach? Czyliż nie musi teraz płacić rocznie 125 millionów funt. szt. niestychanego poboru? Czyliż przed trzema laty nie umierali ludzie z głodu w Anglii? A dla czegoż nie miano tu wycięć politowania?“

Lord Sidmouth: „Nigdy Angliia nie miała dogodniejszého pory okazania publiczney dobroczynności, iak teraz; nigdy też nie doszła była do tego stopnia wielkości. Zezwolenie na wniesione wsparcie, zbawienne jest także pod względem politycznym. Sprawiono wyborne wrażenie dla charakteru Angielskiego, i wszystkie klasy Narodu chętnie je potwierdzą.“

Lord Holland: „Któż nam zaręczy, że te pieniądze należycie obrócone będą?“

Lord Liverpool: Pieniądze te rozdane będą w taki sposób, iak summy pochodzące ze składki dobrowolney. Z tych rozdano około 35,000 funtów szter. w okolicy Lipska, a około 15,000 funt. szt. w Hamburgu. Hamburg niezmiernie ucierpiał, i nikt zapewne nie powstanie przeciwko wsparciu, które się dostało mieszkańcom tego miasta.

Po niektórych ieszcze sporach przyjęto wnioszek Lorda Liverpool.

Izba Niższa zezwoliła także na wspom-

nioną sumę dla wsparcia podupadłych Niemców.

P. Wilberforce zastanawiał się w Parlamencie nad terażniejszym stanem Hiszpanii. Mówił z nieukontentowaniem o panującym tam teraz systemacie prześladowania; wspominał i wymienił niektóre osoby, mające wielkie zasługi, które niestuszenie prześladowają, i mniemał, że Anglii tak stanowczo wspierała Hiszpanię, iż powinna użyć teraz wpływu swego dla wstrzymania takowych wypadków.

F r a n c y a.

Według doniesień z Paryża z dnia 16. Lipca (zawartych w pismach publicznych) odzyskał był N. Król Francuzki owego czasu zupełne zdrowie. Monsieur przyjechał tam z St. Cloud i iadł z Królem. Wieczorem przyymował Monarcha Damy dworskie.

Dnia 19. Lipca dawał Król po Mszy audyencyę Ciału dyplomatycznemu.

Król mianował Marszałka Augereau Dowodzcą 19tęj dywizyi wojskowej, a Marszałka Mortiera Dowodzcą 16tęj takiejże dywizyi. Pierwszy będzie mieć siedzibę swoją w Lugdunie, a drugi w Lille.

Marszałkowie i Jenerałowie, wystąpi do dystryktów wojskowych, staraia się każdy w swoim obrebie działania wpaiać w żołnierzy takiego ducha, iakiego obecne położenie Królestwa wymaga.

W takiejże samęj myśli wydał także i Xiążę Valmy (Marszałek Kellermann) po wieździe swoim do Strassburga dnia 8. Lipca dobitną odezwę do mieszkańców i wóysk swojego okręgu; rzekł ón do żołnierzy między innymi co następuje: „Król trudnił się szczególnięj losem Waszym. Pomimo opuszczonego stanu, w jakim zastał Królestwo, gdy wstąpił na tron Prodków swoich i obiał znowu stér Rządu, widzieliście to sami, że staliście się przedmiotem pierwszēj iego myśli i szczególniēszēj troskliwości iego. N. Pan uczynił dla Was wszystko, co tylko mógł. Oycowskie serce J. K. Mości polega na Was; okażemy to N. Panu, że każdy z żołnierzy Jego jest wdzięcznym i przychylnym Poddanym. — Obywatele i Żołnierze! Król chce, aby pokój stał się istotem dobrodzieystwem dla Narodu, a zaszczytnym spoczynkiem dla woyska. Chce On, aby publiczna spokojność utrzymana, własność prywatna broniona, Władze

zaszczycone zaufaniem Jego szanowane, a pobory podatków zapewnione były; chce nakoniec, aby wszystko powróciło do porządku, i aby Jego o dobro Poddanych troskliwość, wzajemnością i wdzięcznością nagrodzona została. Zwierzchności, Przełożeni, Mieszkańcy i Woyskowi! Dopełniamy punktualnie wszystkiego, co nam święta przepisała wola.“ &c.

Jeden dziennik Paryzki zawiera następujący artykuł: „Przyiaciele spokojności i porządku spostrzegają to z wielkiem zaskończeniem, że umysły zaczynają się widocznie łagodzić, oraz że przekonanie o konieczności gromadzenia się około tronu staie się coraz powszechniēszem, a liczba istotnie Królowi przychylnych ludzi coraz większą. Ale też i postępowanie Króla iest w rzeczy samęj tak roztropne, tak umiarkowane, a przecieź tak staie, że pomyślny skutek wcale chybić nie może. Pomimo wszelkich trudności w położeniu Królestwa, pomimo nieodzowniē koniecznych ograniczeń, przez które wiele pojedynczych osób cierpi, można iednakże powiedzieć, że Ludwik XVIII. teraz już, d. 14. Lipca 1814go, daleko mocuiey siedzi na tronie, aniżeli Ludwik XVI. siedział na swoim r. 1789go w tym dniu, którego rewolucya wybuchnęła.“

Naywiększy upor zdiają się iednakże okazywać ieszcze powracający z niewoli woieniēny Woyskowi, mało co obeznani ze zdarzeniami i położeniem interesów. Marszałek Kellermann wydał do nich znowu pod d. 13. Lipca bardzo dobitną odezwę wzywającą ich do uległości i porządku, a we dwa dni późniēj nakazał wszystkim Officeróm, powracającym z niewoli i przeieźdzającym przez Strassburg, aby się tam nie dłuży, iak tylko 48 godzin bawili.

List z Paryża, pisany pod d. 2. Lipca, donosi co następuje:

„Pomyślność i znaczenie Anglii, są wypadkami więcéj iak iednēj przyczyny. Jedną z nich, a to bardzo potężną, zdiaie się nam być wolność druku. Mając ona zawsze bardzo pilne baczēnie na służbę Ministrów, nie dopuszcza wpaść Rządowi w ospałość lub głupstwo, i zaniedbywać interesu naroduwego. Niepowinno to być niewiadomem Angielskiemu Sekretarzowi Stanu, u którego się

w ogólności liberalnego sposobu myślenia spodziewać należy. Lord Castlereagh zdziwił więc bardzo słuchaczy swoich, gdy wspominając o wolności druku ogłosił tę wolność za rzecz niebezpieczną, która Rządowi Angielskiemu zawsze szkodziła i prawdziwie ją osłabiała. Anglii ma być narazoną przez wolność druku na niebezpieczeństwo ruiny, a zatem ją wszelkimi sposobami ograniczyć należy, kiedy ię zupełnie pozbyć się nie można. — Duch, władający zawsze jeszcze częścią Francuzkiego wojska, bardzo jest zniechęcony od Obywateli. Ze wszelką walecznością, jaką się chwala żołnierze, wyparci zostali jednakże z Lizbony pod Tuluzę, a z Moskwy aż za Ligierę. Gdyby im pozwolono rządzić się samym, tedyby się jeszcze bili bez myśli i zamiaru. Korpus, którego popis Marszałek Oudinot niedawno odprawiał, krzychał ze wszystkich sił: „Niech żyje Cesarz!“, i nie chciał wydać z siebie żadnego innego okrzyku. Oudinot doniósł o tém Królowi; ten pozwolił Marszałkowi postąpić sobie w tém według upodobania. Zgromadził ón znowu w kilka dni potem korpus ten na polu; żołnierze okazali przeszły swój sposób myślenia. Oudinot kazał Officerom na przód wystąpić, skasować ich wszystkich, rozkazał im złożyć szpady, i mianował Officerami najstarszych sierżantów i kapralów. Za ledwie pięć minut upłynęło, gdy z jednego do drugiego końca linii wołano: „Niech żyje Król!“ — Kilkaset gwardystów, którzy w Courbevoie okazali upor, odprawiono bez wszelkiego zachodu ze służby; rozeszli się oni bardzo smutni do domów. — Hrabia Artezji wychodzi zwolna z swej choroby; gdy go Król odwiedza, przyjeżdża we 22 minutach z Paryża do St. Cloud; nie mogą tego wszyscy jeźdźce gwardyi narodowej wytrzymać, a nie jedeniuż spadł z konia i złamał nogę. — Że gwardye od boku zajęły wszystkie straża w wewnętrznych pokojach pałacu Królewskiego, nie podobało się to gwardyóm narodowym. W rzeczy samej zastugują one za czyniane usługi; i za te, które teszcze czynić mogą, na to, aby się z nimi z jak najwykszym obchodzono szacunkiem. Do Króla cisną się ze wszęch stron z prośbami wszyscy którzy chcą mieć korzyść od niego; skarby obu Indyi nie wystarcząłyby na zaspokojenie wszystkich potrzeb prawdziwych i mniemanych przywiciół Króla, którzy od lat zotu wglodzie i kłopotach żyli. Kto w Wandei polował nigdyś z Królem na lisy,

chce, aby był teraz przynajmniej *Marechal de Camp*; podeszli szlachcice, którzy nie są już w stanie wsiędz na konia, chcą być wcieleni do gwardyi od boku, lub muszkietyerów Królewskich. Dało to powód do zabawnéj karykatury. — Co się tycze tytułów, zdaje się, że tylko tytuły Parów mają wartość, inne zaś bardzo mało znaczą.

W ł o c h y.

Według doniesień z Rzymu pod d. 30. Czerwca, nie używał Oyciec S. takiego zdrowia, iskiego by sobie życzone. Trudy ostatnie podróży jego i ciągłe prace dla dobra Kościoła, kazały się obawiać, aby nie wpaść znowu w tę chorobę, którą cierpiał we Francyi (Papież miał dawniey chorować na rapturę i kamień).

Święto Apostołów Piotra i Pawła, którego od czasu oddalenia się Papieża nie obchodzono, święconem było tego roku w Rzymie duchowni Dygnitarze otaczali Oyca S. — Kościół S. Piotra był ozdobiony jak najprzepyszniey, a nacisk ludu niezmierny. Byli także na tém nabożeństwie obecni w Rzymie Monarchowie Królowie Karol IV. Hiszpański i Karol Emmanuel VI. Sardyński, którzy roku 1820go odstąpił koronę swoią Bratu swojemu Wiktorowi Emmanuelowi, terażniejszemu Królowi Sardyńskiemu. Oświecenie gmachów i domów, ogniowe sztuki i różne zabawy trwały przez noc całą.

Papież ma ciągle bardzo wiele do czynienia z mnóstwem zaprowadzonych w przeszłych latach nadużyć, z koniecznością nowych urzędzeń, z nawatem prośb i skarg, tudzież z niedostatkiem Skarbu, wynikającym z powrotu dawnego porządku rzeczy. „Kto słusznie myśli (piszą z Rzymu pod d. 16. Czerwca), musi uznać, że Pius VII. dał już od czasu powrotu swojego Ludowi niezliczone dowody prawdziwie oycowskich zamiarów swoich. Życie jego jest w obecny chwili nieprzerwaną ofiarą, gdyż tyle osób i przedmiotów czeka na Wyrok jego, a ón jest za sumiennym, aby miał różstrzygać bez dokładnego roztrząśnienia.“

Dla zacięcenia do żeglugi zniósł Jego Świątobliwość we wszystkich portach swoich opłatę od beczek (*il diritto de tonnellaggio*), i zniżył bardzo opłatę od kotwicy.

Sąd cywilny Kapitolu, jest znowu przywróconym.

Gdy ospa na jednéj ludney dzielicy

Rzymu bardzo wiele dzieci ze świata sprzątnęła, przeto kazał Oyciec S. napisać do 1go Lekarza swojego, iż woła jego jest, aby szczepiono pilnie ospę krowią, ponieważ ona jest tak szacownym odkryciem, iż w niem znajdują Ludy nowy powód do wdzięczności Bogu Łaski.

Ustawiono w Rzymie osobną Komisję dla spisania, roztrząśnienia i pozwolenia książek, znajdujących się po założonych przez Francuzów księgarniach.

Kardynał della Somaglia, generał Wikaryusz Papieżki, wydał d. 24. Czerwca w Rzymie rozkaz, aby wszyscy Xięża, którzy w przeszłych smutnych czasach złożyli byli odzież duchowną, a okrągłe kapelusze tudzież bity nosili, włożyli znowu na siebie, pod ciężką karą, dawną odzież duchowną.

W Zamku S. Aniola znajdowało się jeszcze 90 ięńców wojennych, Austryaków Rosyan, Prusaków i t. d., których były Francuzki Dowodzca tamże osadzić kazał. Po nastąpieniu nowego porządku rzeczy, przyszli owi ięńcy do najwyższej rądy. Kawaler Lebzeltera czynił z tego powodu przełożenia, a ięńców tych puszczone natychmiast, ubrano kosztem Papieża, opatrzone we wszelkie potrzeby i oddano ich wojskowej Władzy Neopolitańskiej, za której staraniem ięńcy owi przez oddział stojących w Rzymie Ces. Austr. huzarów do Toskanii przyprawieni, i tamże dla dalszego transportu Ces. Austr. dowodzącemu Generałowi Hrabieciu Starhembergowi oddani zostali.

Dwa szwadrony Ces. Austr. huzarów z pułku Radeckiego, które pod dowództwem Pułkownika Prochaski i Majora Ospica stały niejakı czas w Rzymie dla sprawowania służby przy Papieżu, wyruszyły z tamtąd dnia 7. Lipca dla powrócenia do Państw Austryackich. Na kilka dni przed odejściem mieli obadwa Dowodzcy i wszyscy Officerowie zaszczyt być przedstawionymi Jego Świątobliwości przez Ces. Austr. nadwójczywego Pośta Kawalera Lebzeltera, a Oyciec S. przyjął zaszczytnie ten znakomity korpus Officerski i oświadczył mu szczególne swoje ukontentowanie.

Doniesienia z Rzymu pod d. 4 Lipca, zawierają co następuje: „Żydzi, którzy pod panowaniem Francuzkiem zupełny wolności używali, cały handel zagranicznymi płodami w ręce swoje dostać potrafili, dawniejszą część miasta (która im za Rządu Papieżkie-

go wyznaczoną była na mieszkanie) opuścili i sklepy na placu Korso potwierkali, odebrali wkrótce po powrocie Papieża na przedstawienie kupców Chrześcijańskich rozkaz ustąpienia natychmiast z Korso i powrócenia do Żydowskiego dystryktu. Wpadli oni z tego powodu w nader drażliwe położenie i podali do Kamery Papieżkiej przełożenie, że Żydostwo Rzymskie spotka pewszesne hankructwo, jeżeliby przymuszono Żydów do ustąpienia natychmiast z Korso; jakoby dokazali byli z początku tego, że im na to wyznaczono czas od 3 do 6ciu miesięcy; lecz znakomici kupcy sukienni potrafili dopiąć tego, że jeszcze przed wydaniem owego pozwolenia rozkazano powtórnie Żydom ustąpić bez zwłoki z nowych sklepów, a sbery (policyanci) przybyli na egzekucję. Żydzi podali znowu przełożenie, i uzyskali na nowo pozwolenie wyniesienia się z tamtąd dopiero po upłynieniu 3 miesięcy, a ludzie w dzieli z wielkim zadziwieniem, że Żydzi sklepy swoje na placu Korso znowu potwierkali. Mówią, że Papież, uwiadomiony dokładnie o całej tej rzeczy, miał sam wydać rozkaz, aby wszystkich Żydów do dawnego ich odesłać dystryktu, i bardzo podobną do prawdy jest rzeczą, iż rozkaz ten skutecznym będzie.“

„Nie słyszano dotychczas nic jeszcze (tak opiewają dalej doniesienia z Rzymu) o losie osób, uwięzionych w Rzymie i w innych miejscach Państwa kościelnego po powrocie Papieża. Zda się, iż śledztwa trwają jeszcze; nie przystąpiono jednakże do publicznego ukarania rzeczonych osób. — Kraiowe kassy cierpią taki niedostatek, że ani Urzędnicy, ani Pensyonisci płatnymi być nie mogą; między tymi, znajdują się zakonnicy i zakonnice w najsmutniejszym położeniu. Znalazło się wiele osób, które starały się pozyskać przychylność Papieża przez podanie mu projektów na pomnożenie dochodów krajowych; lecz Jego Świątobliwość, przekonany tą koniecznością, że ciężary Ludu raczej zmniejszać, aniżeli pomnażać należy, odrzucił tymczasem wszystkie te projekta; mając jednakże wzgląd na nagłe potrzeby, postanowił utrzymać wprowadzone za byłego Rządu monopolium tabaki i soli. Lud stosuje się tymczasem rzadkim sposobem do czasu; początkowe szemranie ustało, chociaż (oprócz mięsa, ryb solonych, gorzałki i towarów osadniczych) w ogólności nic nie staniało. Wzrastająca widocznie obojętność Ludu zdaje się pochodzić całkiem

z epoki Francuzkię, która wszystkie uczucia
umięta."

Oyciec S. ustanowił złożoną z Kardyna-
łów kongregacyę, która wszystkie zmiany,
zawsze za czasów Rządu Francuzkiego w
Rzymie i Kraiach Papieżkich, roztrząsać
to nich Jego Świątobliwości raport zdadź
powinna. Sekretarzem tej kongregacyi mia-
nowanym jest Monsignor Sala, który długi
czas znajdował się przy Papieżkim poseł-
stwie w Paryżu, oraz zalecał się za-
wsze szacownymi przymiotami i gorli-
wością.

N. Król Neapolitański odbiera ze
wszystkich części Królestwa swojego powin-
szowania z powodu powrotu swojego i przy-
wrócenia pokoju. Król daie na wynurzone
sobie życzenia zawsze tę odpowiedź: że pa-
miętnym będąc jedynie na dobro Ludów
swoich, nie pragnął niczego bardziej, jak
nastąpienie pokoju, w którym może przy-
wieść teraz do skutku zamiary, tyżące się
publicznego dobra.

Listy z Neapolu pod d. 23. Czerwca
zapewniają, że handel Królestwa Neapoli-
tańskiego powiększa się codziennie, że za-
wiałią do portów okręty ze wszystkich
Państw Europejskich, i że przemysł publi-
czny widocznie się ożywia.

Król Neapolitański mianował kilku
Marszałków i jeneralnych Adjutantów, któ-
rzy d. 22. Czerwca przez Ministra wojenne-
go J. K. Mości przedstawionymi byli i przy-
sięę wierności wykonali.

Oprócz tego rozkazał tenże Monarcha,
aby uzbroić flotę przeciwko Algierczykom,
którzy napastują brzegi Królestwa jego, i d.
22. Czerwca, wraz z innymi, okrętami takż
statek Austriacki naładowany oliwą zabrali.

Gazeta Neapolitańska pod d. 29.
Czerwca donosi, że dowodzący w Sycylii
Jenerał Angielski Lord Bentink zakazał
drukować Gazetę Messyńską za to, że
pod d. 11. Czerwca doniosła, iakoby Król
Neapolitański rzekł się Kraiów swoich
za inne wynagrodzenie.

Rząd Genueski nie przestaie wy-
dawać rozporządzeń, dla przyprowadzenia
Rzeczypospolitej Genueskiej do dawne-
go stanu.

W imieniu Króla Sardyńskiego wy-
dał Królewski Zastępca i Dozorca Policji
Turyńskiej Cesare Radicati, Hrabia di
Brosolo, obszerne rozporządzenie, tyżące
się utrzymywania porządku policyjnego. Nie-

dziele i Święta muszą ściśle być obchodzo-
ne. Nikt nie powinien sobie pozwalać bluź-
nierczych przekleństw i lżących wyrazów.
Handel książkami i wizerunkami obraża-
jącymi obyczajność, powinien być całkiem
zakazany i t. d. Oprócz tego nakazano ie-
szcze rzeźnikom, aby w dniach świątecznych,
wigiliowych, sobotnich i postnych nie prze-
dawali mięsa dla nikogo, iak tylko dla cho-
rych. Miało to być nakazanem nietylko
z uszanowania dla przepisów Kościoła, lecz
nawet i ze względów na rolnictwo, które z
powodu czynionych dla wóysk dostarczeń u-
traciło bardzo wiele bydła, którego rozmno-
żenie iedynie przez ograniczenie dotychcza-
sowej mocnej konsumcyi mięsa do skutku
przyyść może.

Xiążę Modeny, Reggio i Miran-
doli Franciszek IV., Arcy Xiążę Au-
stryacki, który d. 11. Lipca stanął w Pa-
dwie, zamyślał d. 15. tegoż miesiąca od-
prawić uroczysty wiadz swój do Mode-
ny, gdzie na przyjęcie jego nayokazalsze
przygotowania poczynionemi były.

Arcy Xiążę, W. Xiążę Toskański,
otworzył w Florencyi Kommissyę praw-
odawczą, złożoną z 13tu Osób, która w prze-
ciągu trzech miesięcy ustanowić ma zasady
prawodawstwa, i ułożyć według nich nay-
ważniejszy i naykonieczniejszy prawa. We-
zwano wszystkie Magistratury i Professo-
rów prawa w Uniwersytetach Pizy i Sieny,
aby podawały teyż Kommissyi projekta do
praw. Wszystkie obce zasady mają być
zupełnie wyłączone z nowego systematu pra-
wodawstwa.

Hrabia Starhemberg, Dowódca To-
skanii, oraz cywilny i wojskowy Guher-
nator miasta Lukki i Xięstwa Lukkiez-
kiego, który raz w Florencyi, drugi raz
zaś w Luce przesiaduje, wydał dnia 14go
Czerwca surowy rozkaz w Florencyi, aby
nikt nie ważył się nosić wojskowych mu-
durów tych Kraiów, które iuż nie istnieją.

Ces. Austr. Kommissarz Hrabia Ferdynand
Marescalchi (były Minister interes-
sów zagranicznych Królestwa Właskiego),
przeznaczony do tymczasowego zarządzania
Xięstwami Parmy, Piacencyi i Gwa-
stalli, przyjechał d. 27. Czerwca do Par-
my, gdzie go dowodzący Jenerał Austriacki
Hrabia Nugent z wszystkimi Władzami
miasta powitał.

Ces. Austr. tymczasowe jeneralne Gu-
beranum, które pod rozkazami C. K. Je-
nerala Eckharda rządzi częścią Departa-

mentów del Reno i del Rubicone, które niegdyś do Państwa kościelnego należały, a potem do Królestwa Włoskiego wcielone były, nie przestała wydawać w nich takich samych urzędzeń, jakie przepisane zostały przez tymczasowy Rząd w Lombardyi Austryackiej; zachęca oraz też Gubernium handel i przemysł, i sprawia im wszelkimi sposobami ulgę.

Żegluga i handel w porcie Liwornieńskim są z dnia do dnia żywszymi; handlują tam bowiem nie tylko z Maltą, Sycylią, Sardynią i Elbą, lecz także i ze wszystkimi innymi portami Włoskimi, a do Livorno zawija wiele okrętów Angielskich, Hiszpańskich Tureckich i t. d.

Zjednoczone Niderlandy.

Udzielny Xiążę tego Kraju wydał obwieszczenie względem odprawienia w całych Niderlandach dziękczynnej uroczystości, z powodu przywrócenia pokoju. Obwieszczenie to pisane jest w duchu religii i prawdy; brzmi zaś po ogólnym wstępie, iak następuje:

„Europa, kwitnąca niegdyś przez pomyślność i dostatki, a pobłogostawiona przez kulturę i religijne oświecenie, pogrążona została w największy nędzy z powodu powszechnego zepsucia obywateli i zasad, wystawiła oraz smutne widowisko zamieszania, ucisku, mordy i spustoszenia. Ludy, ostateczne nie kończącemi się wojnami, i pozbawione odwagi przez nieszczęśliwy wypadek nadaremnych usiłowań swoich, zdawały się tracić ostatnią nadzieję ratunku, będąc gotowemi do człogania się bezsilnie pod żelaznym berłem bezprzykładnej i samowolnej Władzy. Na gruzach ich wolności wzniósł się wpośród krwi i łez dumny tron Samowładcy, a nam nakazaną została niema podległość, któraby nas zwolna przywiodła była do stanu mieszkawców wschodnich Kraiów, których przez wieki już spodliła niewola. — Lecz Ten, który za jednym razem światłość z ciemności wyprowadził, spojrzął z boskim miłosierdzia na łączący rodzaj ludzi. Na jego rozkaz uzbroił się nawet żywioły przeciwko rozhukanemu zdobywcy; straszne zastępy, w których ón zaufaniem swoje pokładał, zaknęły przed tchoieniem Wszechmocnego. Xiążęta i Ludy, pogrążone do owego czasu w rozpacz i nie mające żadnej odwagi, powstały z odmiędniałemi siłami, i iakby ożywione

przez bóstwo i wezwane od niego, pośpieszyły toczyć święty bój za prawa rodzaju ludzkiego. W zgodzie, która między Mocarstwami, odłączonemi tak bardzo od siebie przez rozliczny interes, jest bez przykładu, wytrzymały one z niezachwianą stałością w tęg szlachetnej walce. Nadaremnie skupiał gwałtowne siły, nadaremnie zastawiała zwodnicza polityka niebezpieczne sidła swoje. Złapała we własne swe sieć, zhańbiona w chytrych zamachach swoich, omyłona w dumnych swych przedsięwzięciach, walczyła chęć panowania z bezwładną wściekłością przeciw wyrokóm Wszechmocnego. Zuchwały gmach olbrzymi, o którym czcze mniemanie sądziło, że na setne wybudowania jest lata, zawalił się w jedném okamgnieniu. Upadek onegoż zgasił niszczący pożar nayokropniejszy wojny, a wszystkie Narody kojarzy odąd pojednawczy węzeł.“

„Wszędzie wykrzykuła z radości uratowane Narody i wnoszą wdzięczne swe serca ku Niebu; ale żaden Naród nie ma większej przyczyny mieszania radości swojej z powszeczną, i święcenia wielkiego święta rodzaju ludzkiego, iak Naród Niderlandzki. — Prawda jest, a Oycowie nasi widzieli to nieraz, że gdy wszelka pomoc ludzka bezowocną była, ramie Wszechmocnego dawało ratunek. — Lecz nadaremnie szukamy w naszych, z resztą tak pamiętnych rocznikach, przykładow takiego czasu, iakiegośmy się doczekali. Nigdy jeszcze nędza tak wysokiego nie doszła była stopnia, a cudowniejszym nie był nigdy ratunek. — Podeszły tylko osoby przypominały sobie jeszcze czasy dawniejszej spokojności i pomyślności. Porwali gwałtem od wiru zamieszki i niezgody, widzieliśmy zniszczone pomiędzy nami kupiectwo i żeglugę, zatkane wszystkie źródła pomyślności naszej; widzieliśmy bogactwa przemienione w ubóstwo, a dostatki w niedostatek i nędzę. Po tak długich cierpieniach, musiało nas jeszcze spotkać nayokropniejsze nieszczęście! Samobytność nasza została zniszczoną; przestaliśmy być Niderlandczykami! Zmuszeni do ugięcia się pod obcy język, obce obyczaje i obce prawa, musieliśmy poświęcać jeszcze resztę sił dla ustalenia własnej niewoli naszej. Bolesném było wspomnienie przytyłości, a okropnym widok na przyszłość. Okrzyty wstydem spuszczał Hollenderczyk na dół oczy, pomyślawszy o sławie przodków swoich. Za ledwie miał tyle wolności, że w cichości upadek swój mógł opłakiwać, ponieważ gwałt kazał mu wykrzykiwać rado-

soie w nędzy, i dziękować za niegodziwe znim obchodzenie się. Nic nie było naszym. Kwia młodzieży naszej, która do obcych Kraiów i za obcy interes na rzeź prowadzoną była, musiał własną krwią swoją umacniać kaydany niewoli naszej. Potomkowie nawet nie zdawali się mieć nadziei zbawienia i ratunku, ponieważ polityczne pęta, narzucone na sumienie, dążyły do zniszczenia wszystkich szlachetnych zasad prawdziwego oświecenia, i ponieważ zniesienie téj nadziei, abyśmy kiedy dopuszczali nawet téj nadziei, abyśmy kiedy dzieciom naszym prawdziwy obraz nędzy naszej przekazać mogli. Służba nawet Boża, która, gdy wszelka ziemską znika szczęśliwość, daje konającemu ostatnią pociechę przez ukazanie mu widoku lepszego świata, doznawała oziębłego i obojętnego obeyscia się, i bywała igrzyskiem polityki. Tak smutnym był stan Niderlandow, Nawet wtenczas, gdy ręka Wszehmocnego upokorzyła powzechnego nieprzyjaciela, i gdy sąsiedzkim Narodom uśmiechała się już wesoło nadzieia powrotu wolności, podwojone zostały plagi nasze. Wahając się między bojaznią i nadzieją, wygladaliśmy upadku pysznego kolossu, który Niderlandy pod zwaliskami swoimi pogrzebać zagrażał. Nie znajdowali się jeszcze wśród nas tysiące uzbrojonych nieprzyjaciół, gotowych w Kraiu, obwarowanym tak bardzo przez sztukę i naturę, bić się o każdą piędź ziemi, a zwycięzcom zwaliska tylko i bagna zostawić? Nie widzieliśmy, że wszystkie środki do tego poczynionemi były? Nie zostawali wszyscy mieszkańcy Kraiu bez obrony, bez posiłkowych środków i bez związku? Z zadumieniem widziała Europa, której bezbronny stan nasz był tylko przez pół znanym, iż święty podęć wolności rozwinął z nagłą u nas chorągiew dawney Hollandyi. Byłaż to ludzka mądrość i siła, która wstrzymała nieprzyjaciela od pomszczenia się przez powszechne spustoszenie i mordy na walecznych Hollendrach, zanim wspaniałomyślni Anglicy, lub intni wybawcy nasi pospieszyc nam mogli na pomoc? Byłaż to ludzka mądrość i siła, która do tego przywiodła nieprzyjaciela, że prawie przed własnym cieniem swoim nciekał? Byłaż to ludzka mądrość i siła, która go do opuszczenia tylu twierdz i miast zniewoliła? Nie! To Bóg uczynił; są to cuda którychśmy się doczekali. Po krótkim kilkomiesięcznym boiu dopieśliśmy tego, co poprzednicy nasi dopieło po 30letniej wojnie osiągnąć byli w stanie (*Tu następuje przepis, iak ta pow-*

szechna dziękoczynna uroczystość d. 20. Lipca odbyć się powinna.)

N i e m c y.

Pisma publiczne donoszą, że W. Xięstwo Frankfórtskie jest rozwiązaném. Kraie z którego się składało, mają być w następujący sposób podzielonemi: Miasto Frankfört zostanie wolnem miastem Rzeszy; Xięstwo Aszafenburgskie wcielone już do Królestwa Bawarskiego; Hrabstwo Hanauskie, ma być powrócone Xięciu Elektorowi Heskiemu; miasto Wecclar i terytorium jego, przypadnie W. Xięciu Badeńskiemu; Kray Fuldyyski, połączonym będzie z Nassauskim. W. Xiążę Frankfórtski pozostanie Prymasem Niemiec, będzie mieszkąć w Retyzbonie i pobierać takie dochody, któreby dostojności jego odpowiadały.

Publiczne wiadomości z Lipska brzmią iak następuje: „Dnia 17. Lipca, zwłoki Xięcia Józefa Pociatowskiego, które dotychczas złożone były w iednym grobie tutejszym, powieszone ztąd zostały z wielką uroczystością do Warszawy; nabalsamowane ciało tego Xięcia leży w cynowéj trunie, ta zaś wstawiona jest w trunnę dębową, a ta znowu w sosnową. Wóz okryty był czarnym suknem; po obu stronach znajdnie się herb Xiążęcy, a na czterech końcach wymalowane są Polskie Orły; 50 Officerów Polskich i 25 żołnierzy prowadzili konno powóz; żołnierze iechali przodem, a Officerowie otaczali trunnę; batalion Rossyan dał trzy razy ognia, a działa huczały.“

Xięstwo Warszawskie.

Gazeta Poznańska umieściła następujące artykuły z Poznania:

Dnia 25. Lipca.—Jenerał Umiński wyiechał ztąd dziś do Kargowy, dla przyjęcia na granicy Polskiej zwłok JO. Xięcia Pociatowskiego, które tam dnia 27go na oyczystą ziemię wprowadzone zostaną.

Dnia 27. Lipca.—W tych dniach mamy liczny przechód woyska Cesarsko-Rossyyskiego z korpusu naczelnie dowodzącego Jenerała, JW. Hrabiego Wittgensteina. Jazda, piechota, artylerya, wszystko to zadziwia piękną postawą, dobrym porządkiem i przykładną karnością; zgola, nie można widzieć wlepszym stanie żołnierza, cią-

gnącego w pole bitwy, jak go tu widzimy powracającego z odległego teatru ukończonej wojny.

Po pięciodniowym pobycie wyjechał stąd dziś rano JW. Hrabia Wittgenstein, Jenerał naczelnie dowodzący, z całym Sztabem swoim.

Gazeta Warszawska pod d. 2. Sierpnia, umieściła następujące artykuły z Warszawy:

W tych dniach nadeszły tu ekwipaże Jego Cesarzowickiej Mości W. Xięcia Konstantyna, częścią powracające z Francyi, częścią z Petersburga. Stały w pałacu pod Blachą, gdzie przybycia Jego czekać będą.

Mamy tu ciągle wielki przechód wojska. Onegdaj nadciągnęły trzy dywizye, a wczoraj dwie piechoty, ogółem, około 20,000 ludzi z korpusu JW. Jenerała piechoty Barona Sakena, które wypocząwszy dzień jeden dalej częścią na Biały-stok, częścią na Brześć Litewski ruszaia.

Zwłoki ś. p. JO. Xięcia Józefa Ponia-towskiego przywiezione będą w tych dniach do Woli pod Warszawą, gdzie w Kościele stać będą póty zapewne, aż korpus Polski, powracający z Francyi, a przynaj-mniej część jego, nadejdzie pod Warszawę. — Gdy ten korpus przybył do Bruksalu w W. Xięstwie Radeńskim, lustrował go JW. Feldmarszałek Hr. Barclay de Tolly, a ciągnął potem przed N. Cesarzem Alexandrem, który tam był nadiechał. Korpus ten idzie przez Wirzburg, Schweinfurt, Gerg, Altenburg i Głogowę, a d. 9. Sierpnia stanąć ma w Lesznie w Departamencie Poznańskim.

W nocy z 29. na 30ty z. m. wybuchnął tu na koszarach zwanych Kadeckimi straszny pożar, który w przeciągu dwóch godzin obrócił w perzynę 30 kilka officyn tamczeznego pałacu dawniej Kazimierzowskiego. Sto dziewnię Familii tamże mieszkających wielką szkodę w sprzętach i droższych rzeczach podiósł, a niektóre z nich do ubóstwa przywiezione.

Obie Gazety Warszawskie zawierają następującą kopię Ukazu N. Cesarza Ale-

xandra, datowanego w Paryżu d. 13. (25. Maia), a wydanego do Jenerała Gubernatora Xięstwa Warszawskiego, aktualnego tajnego Radcy Łanskoja:

Sukcesyjne dobra Cyple, przypadające na osobę Hrabiny Tyszkiewiczowej, Siostry ś. p. Xięcia Józefa Ponia-towskiego, iako też i wszystkie inne dobra, które wspomniany Xiążę posiadał w Xięstwie prawem sukcesyi lub darowizny od panujących nad tymże Kraiem — rozkazujemy uwolnić z pod sekwestru, i zwrócić Siostrze Successorce tego, Hrabinie Maryi Teressie Tyszkiewiczowej, ze wszelkimi dochodami, iakie zebrane być mogły przez ciąg takowej sekwestracji.

Własnoręcznie na Oryginalu podpisano:

Alexander.

Rozmaite Wiadomości.

Umieściliśmy już dawniej wyjętą z Niemieckich Gazet zagranicznych wiadomość, nie pochodzącą jednakże z urzędowego źródła, iż Jenerał Tadeusz Kościuszko powrócić ma do swojej Ojczyzny; teraz zaś czytamy w Gazecie bezstronnego Korrespondenta Hamburgskiego pod artykułem z Londyonu, datowanym d. 19. Lipca, tę potrzebującą równie potwierdzenia wiadomość: że Jenerał ten znajduje się w Anglii i nie opuści jej piérwéy, póki los Ojczyzny jego rozstrzygnięnym nie będzie.

Kuryer Litewski donosi, że d. 6. (18.) Lipca zjechał był do Wilna W. Xiążę Konstanty i wysiadł w przygotowanym na przybycie swoim pałacu Tyszkiewiczowskim, gdzie nieco odpocząwszy w dalszą do Kowna udał się podróż. (Wiadomo, że ten W. Xiążę, dowiedziawszy się o tém, że N. Brat jego powraca do Petersburga, wrócił się takż do teyże stolicy.)

W Rzymie wystawiona ma być piramida na pamiątkę oswobodzenia Europy, z wizerunkami Papieża, Monarchów sprzymierzonych i znakomych Wodzów.